

Видаю маленький перелік того, що необхідно мати вояку, для більш-менш комфортного буття. Майже все можна знайти в будь-якому з районних містечок України. Хто має гроші, може замінювати деякі речі на більш дорогі та якісні. Не все воно потрібно кожного дня, і може навіть не знадобиться, але якщо настане година Ч, то краще бути підготовленим, ніж подохнути від спраги, холоду чи банально натертої ноги. Всі речі поділю на модулі для зручності :

1. Те, що тримаєте в кишенях та носиться на собі,
2. Те, що можна тримати в рюкзаку (30-45 л),
3. Те, що можна тримати в баулі (100-120л).

Модуль 1

1. **Брючний пасок.** Краще взяти з ремінної плетеної ленти с зажимним замком. Він не рветься як дермантиновий або шкіряний, не боїться вологи, м'який і займає мало місця.
2. **Набір для шиття** в спеціальному гаманці – нитки чорні, зелені, білі, 3-4 голки різного калібру, наперсток, манікюрні ножиці, декілька гудзиків, пів метра тасьми, декілька прямокутників ліпучки 50x25мм, метра півтора мідного дроту 0,5 мм. Потрібен для ремонту одягу та спорядження, витягування скалок, стригтя нігтів. Нитки краще брати поліефірну мононитку, або капронову.
3. **Складаний ніж** з довжиною леза бажано 9 см. Можна й менше лезо, але в зв'язку з тим, що цей ніж буде виконувати багато функцій, саме таке лезо буде найкращім. Якщо є гроші на мультитул, то це тільки +
4. **Маленька сталева відкривачка для консервів.** Хоч багато консервів зараз йдуть з ключем для відкривання, вона знадобиться обов'язково. А лезо ножа не варто затуплювати о баночну бляху.
5. **Ложка,** бажано з ім'ям власника та отвором під шнурок, або маленький карабін. Річ дуже ходова і часто буває, що зникає в кишенях «добродіїв». А при наявності різних вірусів та гепатитів, варто завжди мати власну. Бажано зробити для неї маленький чохол з тканини, щоб не забруднювалась в кишені. Правило – **поїв, помив, сховав.** Одноразові пластикові можна залишити для цукру, варення на загальному столі...
6. **Світлодіодний ліхтарик,** компактний з алюмінієвим корпусом. Підійде любий китайський, більш-менш надійний на 1-2 батарейки АА. Сенсу брати дорогий нема, він лише для освітлення. Добре буде, якщо до нього є, або зможете зробити, червоний світлофільтр. Він буде берегти ваше нічне бачення, що іноді буває дуже важливо.
7. **Запальничка с пьезозажигом,** бажано турбована з запобіжним ковпачком. Кремневі можуть відсиріти і тоді не працюють. Сюди ж – декілька мисливських сірників, або звичайних, вкритих розплавленим парафіном, з теркою й з невеликим кавалком б/в фітіля (або 2-3 маленьких жіночих тампонів), просоченого парафіном в герметичному кульочку зі струною. До речі, аби сірники не ламалися, можна запаяти їх в відрізки звичайних соломин для коктейлів. Кульочок можна посилити прозорим скотчем, обгорнувши його декілька разів.
8. **Компас.** Підійде любий. Можна маленький китайський на ремешок годинника. Можна Адріанова на руку, артилерійський, натівський. Та я б порадив рідинний прозорого пластику з лінійкою та лупою. Їх повсюди багато, коштують небагато, допоможуть і шлях знайти і цілевказання зробити, багаття розпалити. При цьому бажано заздалегідь почитати про азимут, та розібратися як орієнтуватися за допомогою мапи та компасу. Це може врятувати життя.

9. **Блокнот с ручкой або олівцев.** Блокнот бажано на спіралі по довжині та в клітинку. Бажано з водовідштовхуючого папіру – є зараз й такі. Ручку чим простіше, тим краще. Єдине не забувайте, що вони мають «гадську» властивість текти в кишенях. Вкласти ручку або олівець можна в спіраль блокнота. Все це вкладається в армований скотчем поліетіленовий пакет з зіпером, або в алюмізований пакет з зіпером з під китайського чаю. В цей же пакет можна буде вклати документи.
10. **3,5м 5-6мм шнура.** Розмітити його по довжині перманентним маркером. Знадобиться і як вимірювач довжини і в господарських питаннях допоможе. Можна й кровоспинний джгут зробити, перекриття під маскування над окопом, або імпровізовані ноші, кайданки.
11. **100г сталевя фляга.** Краще зі сталі D-pro. В такій флязі спиртне не набуває неприємного присмаку заліза навіть на протязі місяця. Горілку або коньяк тримають не для того, аби «грітися» постійно, а лише для надзвичайних потреб – стрес зняти, рану обробити, при застуді, для компресів. Лікар або аптечка не завжди можуть бути поруч, а фляга завжди в кишені.
12. **Рулон армованого тканиною господарчого скотчу.** Маленький рулон, зігнутий та обмотаний шнуром, дуже добре розміщується в любій з кишень камуфляжу. Знадобиться для ремонту куртки, намету, рюкзака... й для перев'язки множинних осколкових поранень, виготовлення шини при переломах. Накладений прямо поверх одягу, може слугувати як давляча пов'язка. Бажано кінчик заздалегідь загнути, аби не шукати його панічно в час небезпеки.
13. **Гребінець,** бажано алюмінієвий
14. **Бальзам для губ.** Стрес, сонце та вітер можуть дуже сильно ускладнити життя, завдяки порепаним губам. Губи беруться коркою, тріскаються - боляче стає їсти, розмовляти... Боездатність реально падає. Краще цього уникнути. Покласти можна й декілька спиртових серветок, вони розміром з велику поштову марку, й коштують копійки. Невелики подряпини на руках краще обробляти якнайшвидше. Руками ви тримаєте зброю і якщо ранка загніє або почнеться запалення то це великий мінус в боездатності. Про правець я вже мовчу.
15. **Велика салфетка з мікрофібри** для протирання зброї. Зараз їх продають багато для прибирання. Краще за звичайну хб через те, що краще вбирає в себе вологу й більш витривала. Тримати її краще в пакеті зі струною-зіпером, посиленим скотчем. Туди ж можна додати маленький кубовий шприц без голки. Знадобиться для змащування механізмів. Тримайте в кишені, бо іноді буває треба терміново
16. **Кульочок з туалетним папіром.** Ну це мабуть всім зрозуміло для чого. Якщо скінчилася бумага, можна згадати що є такі мусульмани - вони папір не використовують, лише воду та ліву руку. Руку краще помити з милом після цього ☺
17. **Гетри.** Якщо одягли не чоботи, а берці, то без них буде не дуже комфортно в сиру погоду та при роботі по високій траві. Захищають шнуровку та нижню частину ноги від бруду, снігу, вологи, ріпяхів на шнурках та бруду в носках. Тримайте гомілку в теплі, чим захищають вас від радикаліту. Нема де купити, або нема грошей – зробіть самі. Нижній ремінець з армованої тентової ПВХ тканини, шмат водонепроникної тканини сшитий трубою, та по резінці на кінцях труби.
18. **Шапка в'язана вовняна.** Те саме що й светр. Запечеться акрилова на голові, будете як Кобзон ходити в перуці. Шапку цю таскаємо постійно з собою. Дуже буде доречно навіть спекотного серпня - в нічному дозорі чи секреті.
19. **Балаклава.** Шукайте з номексу. Немає з номексу –з вовни(зима)-бавовни.

20. **Стрілецькі рукавички.** Призначені вони для того, щоб берегти ваші руки, які тримають зброю, а не для того, щоб бити когось по мордасах, або пугати сталевими заклопками. Найкраще шкіряні бундесовські, або тонкої шкіри британські, або кевларові американські. Спробуйте дістати та порохувати дріб'язок з кишені. Якщо вдалося не знімаючи рукавичок, то підійдуть. Рука повинна добре відчувати зброю й найменше спорядження.
21. **Наколінники.** Хочеш жити – падай. Падати треба буде багато – на асфальт, у багнюку, на биту цеглу. Тому краще, якщо коліна будуть захищені. Зараз не проблема купити або військові наколінники, або будівельні. Можна й самому зробити з гуми від автокамери, пінки, клею та 2 фастексів.
22. **Куртка мембранна з брюками.** Ось це буде найтяжче знайти. Треба брати десь на розмір-два більшу, щоб налазила зверху на бушлат. Якщо мембранної нема, то купуйте любую водонепроникну. Брюки теж обов'язково. В траншеях, як потеплішає, будете схожі на купу бруду. Пончо, які пропонують купувати, це для аутотренінгу – «Я не мокрий...я не мокрий...я не мокрий»
23. **Берці.** Може вам повезе і берці видадуть. Але не факт що ті видані проживуть більше 2-3 місяців.
24. **Панама.** Оту парадну мазепинку, що видадуть, киньте до баула. Може на парад колись і попадете. А от панаму візьміть обов'язково. Гарно, якщо ще з захистом шиї – британка наприклад. Не буде обгоряти шия, вуха, лице. Рукою не треба тримати при вітряній погоді, або сидячі на броні. Якщо знадобиться працювати в «зеленці» в сутінках, то поле панами спереду підняли - і одразу очі отримують більше світла, менше напружуються, а отже і супротивника легше знайти. Для зручності, попереду можна пришити клаптик ліпучки, або поставити кнопку. Так поле не падає вниз і не заважає. Каску на панаму теж не проблема одягнути.
25. **РПС.** Це такий широкий пояс з, так би мовити підтяжками. Більшість народу навіть не замислюється над тим, а що буде з хребтом, якщо на бронік ще навісити пару кіло набоїв, та гранаток підкинути. Зазвичай зірвана спина. РПС тримає вагу боєкомплекта на тазу, не нагромажуючи і так обтяжений броніком та каскою хребет. Підтяжки тільки підтримують пояс.

Модуль 2

Рюкзак на 30-40 літрів. В ньому тримають найнеобхідні речі. З ним виходять з бази. Зрозуміло, що якщо треба йти в поле на декілька днів, то дещо з нього залишається на базі, а пусте місце забивається боєкомплектom та сухпаєм. Саме такий розмір рюкзака в парі з баулом для речей є більш універсальним для будь чого.

1. **Мильно-рильні принадлежности.** Зубна щітка, паста, вологі серветки 5-6 пачок, небезпечна або безпечна бритва для звичайних лез. Новомодні картриджні бритви швидко забиваються при відсутності пінки для гоління і гарячої води. Шматок господарського мила 72%. Таке мило і випрати допоможе і помитися і ранки невеликі продезінфікувати. Шматок 200г найкраще розрізати струною на 2-4 частини і запакувати в пакетики з зіпером. Можна зробити й чіпси на один помив. Аби було бажання та пакетики. Рушник, найкраще з мікрофібри - добре вбирає воду, швидко сохне і займає мало місця. Все це можна помістити в окремий, найкраще тканий мішечок. Але самим ідеальним, буде спеціальний несесер з уже готовим гаком для підвіски і пластиковим або сталевим дзеркальцем. Дзеркальце можна буде застосовувати і для гоління і як імпровізований окопний перископ.

2. **Запасні батарейки до ліхтарика.** Краще комплектів 3-4
3. **0,5л харчової термос.** Можна і чай і суп тримати. Не завжди буває можливість щось розігріти або приготувати. Тому заздалегідь приготоване, може дуже здорово виручити. До речі, готувати можна і в термосі – засипали крупу, добавили солі, спецій, тушняка, залили окропом і закрили. За хвилин 20 буде вже готова каша.
4. **1л металева фляга для води з чохлом.** Пластикові фляги і кришки буває лопаються на морозі або при падінні на них. Замерзлу флягу неможливо розкрутити, вода перетворюється на лід. Металева, при падінні тільки погнеться, на морозі її можна просто підігріти запальничкою і розкрутити. Ще, в металевій, якщо трохи відкрутити кришку і поставити флягу на вогонь, то вода закипить набагато швидше ніж у котелку. Найкраще носити завжди на поясі і вчасно поповнювати запас води. Випадки бувають різні і в полі ковток води не купиш. Якщо не судьба знайти металеву, то можна й поліетіленову НАТО флягу брати. Розморозувати ж не треба вже воду. Новомодні прозорі bra free фляги, на жаль не витримують військових навантажень.
5. **Металевий підкотельник під флягу.** Найкраще з ім'ям господаря. Можна і чай попиту і суп приготувати на таблетці сухого спирту. Якщо знайшли набір ВДВшний з алюмінію, то викиньте одразу нижню чашку, бо користуватися нею не будете. Краще візьміть замість неї звичайну дешеву кружку з нержавійки.
6. **Пластикова туба с сухим спиртом.** Таблетки в тубі не розмокають і не розкришуються. При витраті спирту, щоб таблетки не їздили туди-сюди і не кришилися, вільне місце можна забити м'ятою газетою. Заодно буде завжди сухий папір для розпалювання багаття. Сухий спирт не треба витрачати, коли є можливість розкласти багаття з хмизу.
7. **Складана пічка для сухого спирту, тіпа Есбит.** Може використовуватися і з дрібними паличками і сухою травою. Можна і в кишені носити.
8. **0.5-1л пластикова пляшка.** Можна декілька. Звичайна пляшка з під води з магазину. Можна і воду, олію тримати і сипучі продукти - цукор, крупа, мука і ... патрони розсипом. Будуть чистішими, знизиться ймовірність затримок при стрільбі і не загубляться. Води, до речі, бажано мати 2 літри постійно.
9. **Шкарпетки бавовняні 3 пари та 2 пари вовняних.** Шкарпетки в бойових умовах особливо не випереш і не купиш. Тому їх потрібно берегти і використовувати тільки в крайніх випадках. 2 пари хб і вовняних найкраще тримати один в одному. При потребі терміново зігріти ноги, одягнете відразу пару тих і тих за один раз. Заодно менше бардака буде в рюкзаку. Тримати шкарпетки краще в герметичному щільному кульку.
10. **Онучі байкові та б/в по 2 пари.** Так як шкарпеток не напасешся, а ноги повинні бути постійно сухими і зігрітими, то щоб уникнути «окопної стопи» та іншої срані, користуватися краще онучами. Вони тепліше шкарпеток, і якщо нога намокає, то онучу можна намотати сухою стороною на ногу, а волога висохне на гомілці. Не знаю як в кого, але жодного разу я не натирав ноги до крові онучами, хоч і приходилося вскакувати в чоботи по тривозі, або давати по 25 км дозором по горах. До речі, людство користується онучами вже більш ніж 5 тис. років.
11. **Свічки-таблетки.** Штук 10 тримайте в картонному тубусі, обмотавши його скотчем. Це ваша персональна буржуйка. Зробіть біля дна порожньої консервної бляшанки отвори для доступу повітря, вкладіть свічку і можна гріти руки. Якщо зверху накрити більшою бляшанкою з песком або сіллю, то буде обігрівач для кімнати.
12. **Шмат плівки Антиконденсат 1,5х2,5-3м.** Важить такий шмат приблизно пів кіло, коштує дешево, але від вітру, снігу та дощу вас надійно захистить. Зробіть по краях люверси. Це буде ваш індивідуальний намет. Кілочками прибили до землі, поклали всередину каремат

і баїнькі ☺ Можна нанести поверху акриловою фарбою камуфляж, та понаклеювати шматки мішковини. Є гроші та бажання, можете купити такий самий шмат нейлону – буде легше, але дорожче. Ну або вже знайдіть натівський тент-башу.

13. **Шмат мішковини метра 2-3.** Ну це вже можете брати, а можете не брати, вирішувати вам. Потрібен для маскуванню. Купляти треба саму тоненьку та ріденьку – і легше тягати, і легше маскуватися. Яюсь ще напишу по маскуванню.
14. **Каремат.** На жаль, поки що потрібно купувати самому. Підійде будівельний пенополіетілен, товщиною від 10мм. В залежності від вашого зросту полотно можна нарізати 50-60см в ширину та 180-2000см в довжину. Краще приробити 2 ремінця з 3х щільовими рамками, для скатування в ролик каремата.
15. **НЗ.** Достатньо буде пару-трійку 100г банок печінки тріски, пару пачок галет або сухарів, декількох кубиків курячого бульйону, та штук 6 пакетів кофе 3 в одному. Це дасть можливість протриматися декілька днів. 100г банка печінки тріски замінює собою за калорійністю велику банку тушонки. Займати все буде мало місця і важити менше ніж одна банка тушонки.
16. **Аптечка.** Це не та аптечка, що буде надавати МО або волонтери. Це аптечка на всі випадки. В майже кожного є якісь хвороби, або особливості організму. Тому по-перше треба взяти ті ліки, які ви зазвичай приймаєте. Далі знеболюючі - пенталгін, но-шпа. Обовязково візьміть препарати вітамінів групи В – нейрорубін або щось подібне, та олфен. Це панацея від болів в суглобах – радикулітів, остеохондрозів. Від сирості та переохолоджень може скрутити. Хімічні грілки, антисептик Октенісепт (хоч і дорогий, але все ж таки для себе). Щось від срачки, кашлю.... Ну, багато написано на цю тему, пошукайте самі.

Модуль 3

Баул беріть любий військовий. Чим дешевше, тим більше грошей залишиться на все інше ☺

1. **Гумові чоботи.** Все залежить від погоди, місця, та обставин. В полі навесні або під дощем в берцях буде жопа. Замість гумових чобіт, можна взяти чоботи з ЕВА пінки. Вони ще й тепло тримають і набагато легші. Те що не носить зараз, тримається в баулі.
2. **Змінний камуфляж.** Беріть краще МТР британців. І склад тканини -70 бавовни, 30 поліестеру дуже гарний і кольори захищають краще за бундесовський флектарн. На жаль наші виробники шують з того що є, а є зазвичай китайське г...но.
3. **Светр вовняний.** Раніше називався «вшивнік». Одягнутий під камуфляж, добре гріє, навіть у мокрому стані. Цим, а ще тим що не плавиться на тілі, залишаючи страшні опіки, відрізняється від модної синтетики.
4. **Кросівки.** Не все ж життя в берцях бігати. Іноді потрібна легке взуття. Та і в загалі, в залежності від завдань та розташування, можуть бути основним взуттям. Ну хоч би на протязі літа.
5. **Капці резинові.** Краще литі. В душ сходити наприклад. Та й ногам потрібен відпочинок кожного дня. Аби не було грибка та окопної стопи.
6. **Спальний мішок.** Видадуть – не видадуть. Навіщо гадати. Завжди можна відправити додому.

Якщо щось забув, то звиняйте хлопці. Доповнення, виправлення присилайте

<https://www.facebook.com/zhevzhik>